

НАУКОВІ ЗАПИСКИ
Ніжинського державного університету
імені Миколи Гоголя

Науковий журнал ○ Рік відновлення видання – 1996

Психолого-педагогічні науки, № 1, 2012 рік

ЗМІСТ

МЕТОДОЛОГІЯ І ТЕОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

<i>Білоусова Н.В.</i> Визначення сутності і структури потреби у самовдосконаленні молодших підлітків	7
<i>Дьоміна О.В.</i> Про сутність поняття “громадянська позиція” в інформаційно-довідникових джерелах	11
<i>Зінченко Т.В.</i> Соціальне становлення дітей дошкільного віку	14
<i>Зель І.О.</i> Акмеологічна спрямованість як складова андрагогічної компетентності майбутніх учителів	17
<i>Івахненко Т.П.</i> Проблема формування сексуальної культури молоді – інноваційна концепція сучасної освіти	20
<i>Кучер А.В.</i> Комунікативні аспекти професійної діяльності економіста-аграрника	25
<i>Костриця Н.М.</i> Цінності та норми хліборобського світогляду	29
<i>Малюгіна Т.І.</i> Білінгвізм: концептуальні та практичні засади	33
<i>Полозенко О.В.</i> Психологічні знання як наукова категорія	39
<i>Попенко О.М.</i> Професійна культура вчителя як інтеграційна якість особистості педагога-професіонала	44
<i>Потапчук Т.В.</i> Національна ідентичність: становлення та розвиток у сучасному суспільстві	50
<i>Сватенков О.В., Лабузько С.В.</i> Проект як форма організації діяльності з профілактики торгівлі людьми у студентському середовищі	54
<i>Стрельнікова Н.М.</i> Проблема моральності у вихованні дітей батьками	59

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ

<i>Абжалов Р.Р.</i> Зміст знань про хімічні елементи в курсах дисциплін природничого циклу	62
<i>Бондаренко Ю.І.</i> Концептуально-стильовий аналіз літературного твору в школі	67
<i>Валюк В.Ф.</i> Мультимедійні презентації MICROSOFT POWER POINT як засіб вивчення навчальної дисципліни “Органічна хімія”	72
<i>Іващенко Н.А., Коваленко Є.І.</i> Педагогічні умови організації навчально-творчої діяльності учнів старших класів	77
<i>Коваленко Є.І., Микитуха Р.</i> Групова навчальна діяльність учнів як інноваційна технологія фахового тексту у студентів немовних спеціальностей	81
<i>Колейчик О.О., Местхарм О.А.</i> Етапність формування навичок трансформації фахового тексту у студентів немовних спеціальностей	86
<i>Падун Н.О.</i> Навчально-дослідна діяльність як засіб формування дослідницьких умінь учнів	90
<i>Поліщук О.В.</i> Правове виховання учнів 5–6 класів шкіл-інтернатів на засадах українських звичаїв	94
<i>Прибора Н.А., Богатиренко В.А.</i> Курси за вибором практичного спрямування як засіб підвищення мотивації учнів до вивчення хімії	98
<i>Речицький О.Н., Решнова С.Ф.</i> Проблема оцінювання знань і вмінь студентів за 100-бальною шкалою	102
<i>Салій С.В.</i> Сприйняття підлітками художніх образів музики	108
<i>Шевчук М.О.</i> Синектика як метод активізації творчого мислення студентів	111
<i>Щербак П.І., Благинін В.М.</i> Мотивації занять фізичними вправами студентів педагогічних вищих навчальних закладів	115
<i>Щербина А.П., Щербина В.М.</i> Екологічне виховання учнів на уроках хімії та в позакласній роботі	118

ПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІКА

<i>Благініна С.В.</i> Організація самостійної роботи як ефективний засіб самонавчання та самопідготовки майбутнього педагога	123
<i>Бобраков С.В.</i> Передумови реформування професійної підготовки вчителів у Німеччині	126
<i>Головань Т.К.</i> Формування навичок основ техніки диригування у студентів-початківців	129
<i>Гура В.В.</i> Методика формування музично-теоретичних знань у студентів педагогічних училищ та коледжів засобами українського музичного фольклору	133
<i>Данилюк С.С.</i> Формування професійної компетентності майбутніх філологів в аспекті особистісного підходу	139
<i>Деда В.М.</i> Основні аспекти підготовки фахівців дошкільного профілю до формування екологічної компетенції у дітей дошкільного віку	144
<i>Дубровська Л.О., Дубровський В.М.</i> Підготовка майбутніх педагогів до втілення виховних технологій	150
<i>Клясен Н.Л.</i> Компетентнісний підхід до розвитку комунікативних здібностей вчителів у системі післядипломної педагогічної освіти	153
<i>Лукашова Н.І.</i> Формування готовності майбутнього вчителя до реалізації особистісно орієнтованого навчання хімії в процесі вивчення фахової методики	157
<i>Остапенко С.А.</i> Дидактичні умови формування соціальної компетентності студентів філологічних спеціальностей у процесі самостійної навчальної діяльності	164
<i>Сидоренко-Николашина Е.Л.</i> Специфіка організації модульного контролю знань по вищій математике у студентів агротехнологических вузов с помощью тестовых заданий	168
<i>Требенко Д.Я., Требенко О.О.</i> Формування внутрішнього стимулу і готовності до самоконтролю при вивченні вищої алгебри	177
<i>Харицкая С.В.</i> Формирование поисково-информационной компетентности при подготовке презентаций на занятиях по иностранному языку	182

ВІТЧИЗНЯНИЙ І ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

<i>Белкіна Н.І.</i> Розвиток ідей К.Ушинського про педагогіку як науку і мистецтво виховання в спадщині М.Демкова	185
<i>Демченко Н.М., Мацегора А.В.</i> Освітня діяльність і педагогічні погляди А.Брока	188
<i>Крапивний Я.М.</i> Система професійної підготовки вчителя у Чернігівському колеґіумі (1700–1786 рр.)	192
<i>Осаволук О.А.</i> Особливості практичної підготовки майбутніх учителів у Чернігівській земській учительській семінарії	196
<i>Білецька І.О.</i> Проблема розвитку навчання мов у середніх навчальних закладах США у ХХ – на поч. ХХІ ст.	200
<i>Гаманюк В.А.</i> Державне регулювання у сфері іншомовної освіти ФРН	205
<i>Демешкант Н.А.</i> Екологічна освіта в контексті досліджень польських учених	210
<i>Киричок І.І.</i> Концепція початкової освіти С.Й.Гессена	212
<i>Лякішева А.В.</i> Ідеї соціальної дії (поведінки) в теоретичних концепціях М.Вебера, Т.Парсонса, Р.Мертонна	216
<i>Малько Н.М.</i> Дидактичні принципи навчання природничих дисциплін у педагогічній спадщині О.Я.Герда	221
<i>Ямова К.С.</i> Цілі, завдання, напрями та принципи розвитку соціальної активності учнівської молоді в роботах М.Бунакова	225
<i>Радченко Ю.П.</i> Основні принципи створення електронних підручників з іноземної мови у школах Франції	230

CONTENTS

METHODOLOGY AND THEORY OF PEDAGOGICS

<i>Bilousova N.V.</i> Essence and structure of junior teenagers' need for self-perfection	7
<i>Diomina O.V.</i> On the essence of the notion "civic stand" in reference materials	11
<i>Zinchenko T.V.</i> Socialization of preschool children	14
<i>Zel' I.O.</i> Acmeological orientation as a constituent of future teachers' andragogical competence	17
<i>Ivakhnenko T.P.</i> Forming sexual culture of the youth – innovative concept of modern education	20
<i>Kucher A. V.</i> Communicative aspects of agro-economists' professional activity	25
<i>Kostritsya N.M.</i> Values and norms of the grain grower's outlook	29
<i>Malyuhina T.I.</i> Bilingualism: conceptual and practical considerations	33
<i>Polozenko O.V.</i> Psychological knowledge as a scientific category	39
<i>Popenko O.M.</i> Teachers' professional culture as an integrative personality trait of competent teachers	44
<i>Potapchuk T.</i> National identity: formation and development in the modern society	50
<i>Svatenkov O.V., Labuz'ko S.V.</i> Project as a form of work on human trafficking prevention among students	54
<i>Strel'nikova N.M.</i> The problem of morality in children's upbringing at home	59

METHODS OF TEACHING AND UPBRINGING

<i>Abzhalov R.R.</i> The content of knowledge about chemical elements in natural science disciplines	62
<i>Bondarenko Y.I.</i> Conceptual stylistic analysis of literary works in secondary school	67
<i>Valiuk V.F.</i> Microsoft Power Point multimedia presentations as a means of teaching the academic subject "Organic Chemistry"	72
<i>Ivaschenko N.A., Kovalenko Y.I.</i> Pedagogical conditions of organizing high school students' learning and creative activity	77
<i>Kovalenko Y.I., Mykytukha R.</i> Group learning activity of students as an innovative technology	81
<i>Koleychyk O.O., Mestkharm O.A.</i> Stages of teaching skills of profession-specific texts transformation to students of non-linguistic specialties	86
<i>Padun N.O.</i> Learning and explorative activity as a means of forming schoolchildren's explorative skills	90
<i>Polishchuk O.V.</i> Legal Education of Pupils of 5–6 Forms of Boarding on the Bases of Ukrainian Traditions	94
<i>Prybora N.A., Bogatyrenko V.A.</i> Elective courses of practical training as a means of increasing pupils' motivation to learn Chemistry	98
<i>Rechyts'kyi O.N., Reshnova S.F.</i> The problems of 100-point scale evaluation of students' knowledge and skills	102
<i>Saliy V.S.</i> Teenagers' perception of musical artistic expressions	108
<i>Shevchuk M.O.</i> Synectics as a means of students' creativity activation	111
<i>Scherbyna A.P., Scherbyna V.M.</i> Ecological education in Chemistry classes and in extracurricular activities	115
<i>Scherbak P.I., Blaginin V.M.</i> Pedagogical university students' motivation for doing physical exercises	118

PROFESSIONAL PEDAGOGY

<i>Blaginin S.V.</i> rganization of independent work as an effective means of prospective teachers' self-study and self-instruction	123
<i>Bobrakov S.V.</i> remises of teacher education reforms in Germany	126
<i>Golovan' T.K.</i> Teaching basic skills of conducting a choir to first-year students	129
<i>Gura V.V.</i> Methods of teaching music theory to students of pedagogical colleges by means of Ukrainian musical folklore	133
<i>Danilyuk S.S.</i> Formation of future philologists' professional competence in the aspect of personality approach	139
<i>Deda V.M.</i> The main aspects of preschool educators' professional training for teaching ecological competencies to preschool children	144
<i>Dubrovs'ka L.O., Dubrovs'kyi V.L.</i> Future teachers' preparation for using educational technologies	150
<i>Kliasen N.L.</i> Competence approach to the development of teachers' communication abilities in the system of continuing education	153
<i>Lukashova N.I.</i> Formation of future teachers' preparedness for personality oriented education in the process of learning methods of teaching chemistry	157

Ostapenko S.A. Didactic conditions of forming social competence of philology students in the process of self-study	164
Sydorenko-Nykolashyna E.L. Peculiarities of modular knowledge control in Higher Mathematics at higher agricultural educational establishments through testing	168
Trebenko D.Y., Trebenko O.O. Formation of internal incentive and preparedness for self-control in teaching Higher Algebra	177
Kharytskaya S.V. Formation of data search competence in preparation of presentations in foreign language classes	182

HOME AND FOREIGN EXPERIENCE

Belkina N.I. Development of K. Ushyns'kyi's ideas on pedagogy as a science and the art of upbringing in M. Demkov's heritage	185
Demchenko N.M., Matsegora A.V. A.Brok's educational work and pedagogical views	188
Krapynyy Y.M. System of professional teacher education in Chernigiv Collegium (1700–1786)	192
Osavolyuk O.A. Peculiarities of future teachers' practical training at Chernigiv Zemstvo Teacher Seminary	196
Bilets'ka I.O. The development of teaching languages in the US secondary schools in the 20 th – the beginning of the 21 st centuries	200
Gamanyuk V.A. State regulation in foreign language education in Germany	205
Demeshkant N.A. Environmental education in the context of Polish scientific research	210
Kyrychok I.I. S.Hessen's conception of primary education	212
Liakisheva A.V. Views on social action in theoretical conceptions of M.Weber, T.Parsons and R.Merton	216
Mal'ko N.M. Didactic principles of teaching natural sciences in O.Y.Gerd's pedagogical heritage	221
Yamkova K.S. Goals, objectives and principles of the student youth social activity development in M.Bunakov's works	225
Radchenko Y.P. The basic principles of constructing modern electronic textbooks of foreign languages in France	230